

XÂY DỰNG THỎA THUẬN GIẢI QUYẾT
TRANH CHẤP TRONG GIAO DỊCH M&A

1

LS. TRƯƠNG NHẬT QUANG
Luật sư điều hành
Công ty Luật YKVN
Trọng tài viên Trung tâm Trọng tài
Quốc tế Việt Nam (VIAC)

LS. NGUYỄN MẠNH DŨNG
Luật sư thành viên cấp cao
Công ty Luật TNHH Tư Vấn Độc Lập
Trọng tài viên Trung tâm Trọng tài
Quốc tế Việt Nam (VIAC)

LS. CHÂU HUY QUANG
Luật sư điều hành
Công ty Luật TNHH Rajah & Tann
Trọng tài viên Trung tâm Trọng tài
Quốc tế Việt Nam (VIAC)

LS. VŨ LÊ BĂNG
Luật sư thành viên
Công ty Luật TNHH Nishimura & Asahi Việt Nam

2

MỤC LỤC

- 01

Nhận xét chung về thị trường
- 02

Thực tiễn xét xử tại VIAC
- 03

Các vấn đề thực tế
- 04

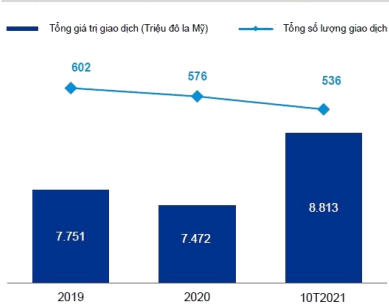
Một số kết luận

3

01. Nhận xét chung về thị trường

- Lĩnh vực mua bán và sáp nhập tăng trưởng mạnh và tập trung vào một số lĩnh vực.

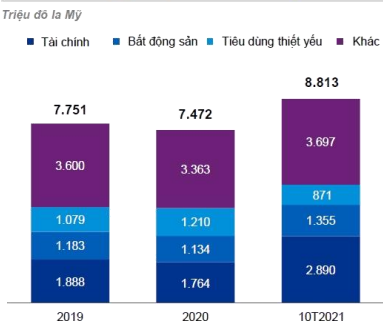
Hình 1: Thị trường M&A Việt Nam '19 – 10T'21

Nguồn: Capital IQ, VIR, Phân tích KPMG

Lưu ý: (*) Dữ liệu bao gồm tất cả các giao dịch ở Việt Nam bất kể giá trị giao dịch và tỷ lệ cổ phần được mua

Hình 2: Giá trị giao dịch M&A theo ngành

Nguồn: Capital IQ, VIR, Phân tích của KPMG

4

01. Nhận xét chung về thị trường

- Các quỹ đầu tư tư nhân quốc tế và các tập đoàn tư nhân của Việt Nam là động lực ngày càng quan trọng.
- Hợp đồng phức tạp (bao gồm hợp đồng mua bán cổ phần, thỏa thuận cổ đông và các hợp đồng khác) thường được soạn thảo theo mẫu của Anh/Mỹ.
- Trọng tài thường được chọn thay vì tòa án để giải quyết tranh chấp trong các giao dịch mua bán sáp nhập có yếu tố nước ngoài.
- Tranh chấp ngày càng phức tạp. Vụ kiện trọng tài có thể đi kèm vụ kiện không thuộc phạm vi của thỏa thuận trọng tài, đặc biệt là tại tòa án Việt Nam.
- Việc thi hành phán quyết trọng tài trong nước và công nhận và thi hành phán quyết trọng tài nước ngoài có nhiều vấn đề phát sinh.

5

02. Thực tiễn xét xử tại VIAC

- Theo thống kê của ban thư ký VIAC trong giai đoạn từ 2015 đến tháng 7 năm 2022:
 - Tổng cộng có 39 vụ việc, chủ yếu là trong thời gian gần đây.
 - Các vụ việc chủ yếu có yếu tố nước ngoài. Thường một bên là tổ chức, cá nhân nước ngoài.
 - Thông thường giá trị thấp hơn 10 triệu USD.
 - Không phải vụ nào cũng có sự tham gia của luật sư.
 - Luật điều chỉnh hợp đồng là luật Việt Nam.
 - Ngôn ngữ xét xử chủ yếu là tiếng Anh.
- Thủ tục ngày càng gần với thông lệ quốc tế trong các vụ việc phức tạp, nhất là khi có sự tham gia của các công ty luật có kinh nghiệm.

6

02. Thực tiễn xét xử tại VIAC

- Kết luận của ABA về các vấn đề thường được giải quyết trong các giao dịch mua bán sáp nhập quốc tế:

1. Vi phạm cam đoan và bảo đảm.
2. Cơ chế xác định/điều chỉnh giá.
3. Thanh toán thêm dựa vào hiệu quả kinh doanh.
4. Vi phạm nghĩa vụ theo hợp đồng của một bên.
5. Điều kiện tiên quyết.
6. Bồi hoàn.
7. Các vấn đề khác (ví dụ tranh chấp cổ đông và lao động).

(Báo cáo ABA được Ủy ban Luật Kinh doanh của ABA chuẩn bị dựa trên điều tra tại hơn 30 nước (bao gồm cả Nhật Bản, Đài Loan, Thái Lan và Ấn Độ))

- Các tranh chấp tại VIAC về cơ bản tập trung vào các nhóm vấn đề trên.

7

03. Kinh nghiệm từ một số vụ việc thực tế

Soạn thảo điều khoản trọng tài trong HĐ M&A

1. Các vấn đề trong soạn thảo điều khoản trọng tài

- Người soạn thảo chuyên gia M&A nhưng thường không phải luật sư giải quyết tranh chấp
- Điều khoản lúc “nửa đêm”/điều khoản “sâm banh” chúc mừng đàm phán
- Cẩn thận với các điều khoản “tái chế” từ các HĐ M&A trước và viết tắt “VIAC”

2. Những lưu ý cơ bản

- Loại tranh chấp: Tranh chấp thương mại
- Trọng tài thường trực hay trọng tài vụ việc: điều khoản mẫu hay điều chỉnh
- Địa điểm trọng tài
- Điều khoản giải quyết tranh chấp đa tầng
- Lựa chọn ngôn ngữ

3. Điều khoản trọng tài mẫu của VIAC

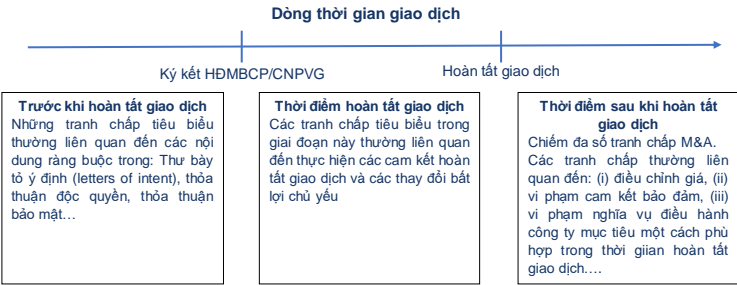
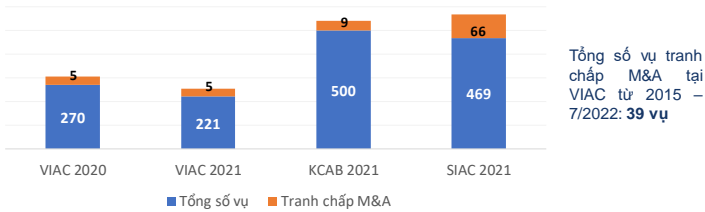
“Mọi tranh chấp phát sinh từ hoặc liên quan đến hợp đồng này sẽ được giải quyết bằng trọng tài tại Trung tâm Trọng tài Quốc tế Việt Nam (VIAC) theo Quy tắc tổ tụng trọng tài của Trung tâm này”.

Các bên có thể thỏa thuận bổ sung: Số lượng trọng tài viên; Địa điểm trọng tài; Luật áp dụng cho hợp đồng; Ngôn ngữ trọng tài.

8

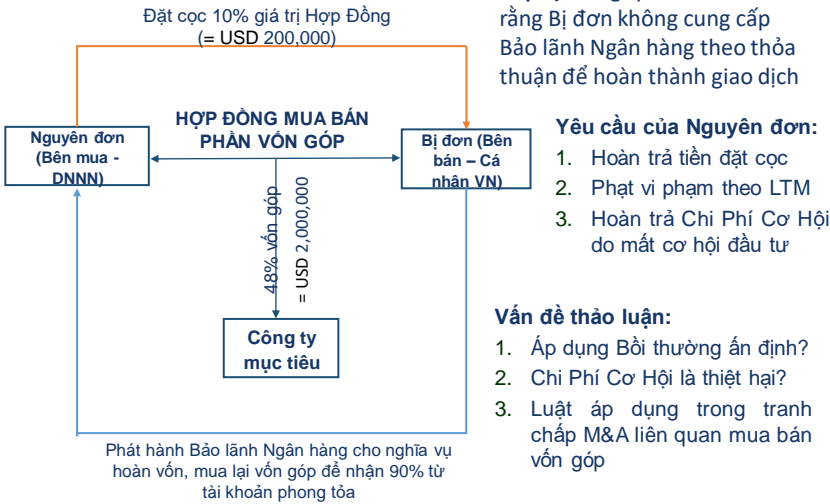
03. Kinh nghiệm từ một số vụ việc thực tế

Thực tế Tranh chấp M&A giải quyết bởi Trọng tài

03. Kinh nghiệm từ một số vụ việc thực tế

Tranh chấp liên quan Vi phạm nghĩa vụ hoàn thành giao dịch M&A

03. Lựa chọn trọng tài trong nước và nước ngoài

Khác biệt trọng tài trong nước và quốc tế

- Trọng tài trong nước: yếu tố nội địa (Purely national or domestic issues)
- Khung tài phán đơn (A single jurisdiction): luật áp dụng, nơi thực hiện hợp đồng, quốc tịch các bên (Party's nationality approach)
- Tranh chấp phát sinh từ các giao dịch thương mại xuyên biên giới (Cross – border commercial activities)
- Phát sinh vấn đề tranh chấp đầu tư về sau (Investment dispute)
- Chi phí: phí trọng tài cho một vụ tranh chấp trị giá 5 triệu USD:
 - **VIAC** 72.132 USD
 - **SIAC** 105.496 SGD (75.708 USD) – 316.488 SGD (227.124 USD)
 - **ICC** 132.349 USD - 307.017 USD
- Thời gian: (SIAC) 13,8 tháng, (ICC) 36 tháng (năm 2020)

11

03. Lựa chọn trọng tài trong nước và nước ngoài

Khác biệt quy trình tố tụng

- Cách thức tiến hành quy trình tố tụng:
 - Áp dụng điều khoản tham chiếu (Term of reference)
 - Áp dụng quyết định về Quy trình Tố tụng (Procedural Orders)
 - Có hình thức áp dụng chế tài phạt (Sanctions)
 - Sự hỗ trợ của tòa án có thẩm quyền liên quan
- Có cách tiếp cận khác trong tiến hành tố tụng:
 - Thời điểm khởi động trọng tài (Notice of arbitration) tới lúc tổ chức phiên họp (Evidentiary hearing); Phiên họp (Evidentiary hearing),
- Vai trò của chuyên gia, người làm chứng, luật sư, các bên khác
- Vấn đề biện pháp khẩn cấp tạm thời
- Vấn đề bên thứ 3 tài trợ chi phí (Third party funding)

12

03. Lựa chọn trọng tài trong nước và nước ngoài

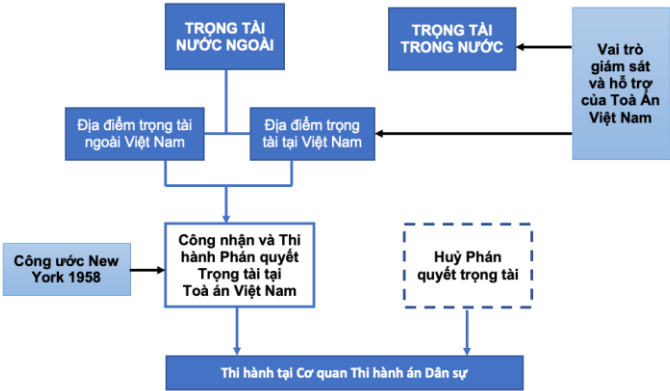
Khuyến nghị: Cơ chế trọng tài trong M&A

- Xác lập điều khoản trọng tài liên quan trong giao dịch M&A. Tính đến cấu trúc gồm nhiều cơ chế giải quyết tranh chấp, cơ quan tài phán khác nhau trong một giao dịch M&A. Đơn cử, M&A trong lĩnh vực BĐS gồm:
 - Thỏa thuận Nguyên tắc (Term Sheet/MOU - Memorandum of understanding): chọn trọng tài hoặc tòa án?
 - Thỏa thuận ký quỹ (Escrow Agreement), Hợp đồng mua cổ phần (SPA- Share purchase agreement) và/hoặc Thỏa thuận cổ đông (SHA - Shareholder agreement): chọn trong nước hay nước ngoài?
 - Cam kết của cổ đông (Shareholder undertaking and agreement): chọn trọng tài hoặc tòa án?
 - Vay vốn chuyển đổi (Convertible loan): chọn trọng tài trong nước?
 - Hợp đồng cầm cố/thế chấp (Mortgage contract/Pledge agreement): trọng tài? Chuyển nhượng quyền sử dụng đất (Land use right transfer agreement): tòa án?
- Bên thứ 3 tài trợ chi phí (third party funding)
- Tranh chấp phát sinh có liên quan đến bên thứ 3 trong giao dịch M&A

13

03. Thi hành phán quyết trọng tài nước ngoài

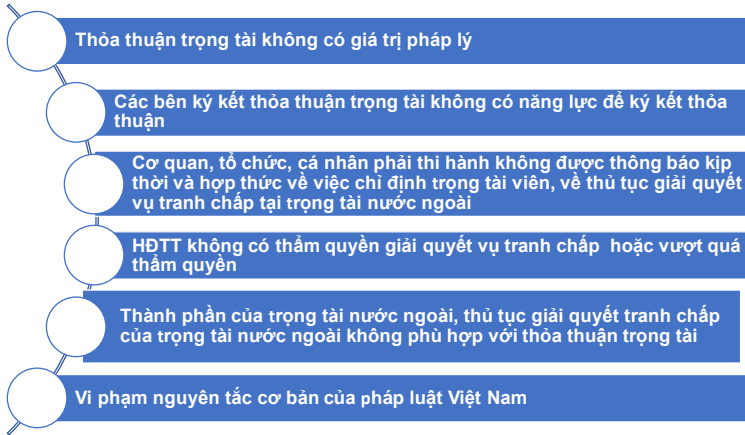
- Thi hành phán quyết trọng tài trong nước và trọng tài nước ngoài.

14

03. Thi hành phán quyết trọng tài nước ngoài

- Các căn cứ không công nhận phán quyết của trọng tài nước ngoài.

15

04. Một số kết luận

- 1 Trọng tài được ưu tiên áp dụng so với tòa án, hiệu quả về chuyên môn, chi phí và quy trình.

2 Hợp đồng nên soạn đơn giản và tránh quá phức tạp. Bộ hợp đồng nên thống nhất về cách thức giải quyết tranh chấp.

3 Nếu hòa giải được thì nên hòa giải vì chi phí tố tụng thường tốn kém.
- 4 Tranh chấp có thể liên quan đến nhiều vấn đề khác nhau và ở nhiều cơ quan tài phán khác nhau.

5 Có sự khác biệt nhất định về việc giải quyết tranh chấp tại trọng tài trong nước và nước ngoài.

6 Việc công nhận và thi hành phán quyết của trọng tài nước ngoài phức tạp và kéo dài.

16

TRÂN TRỌNG CẢM ƠN!

TRUNG TÂM TRỌNG TÀI QUỐC TẾ VIỆT NAM (VIAC)

Trụ sở tại Hà Nội:

Địa chỉ: Tầng 6 Tòa tháp VCCI,
Số 9 Đào Duy Anh, Đống Đa, Hà Nội
SĐT: (+84)243.574.4001 - Fax: 0243.574.3001

Chi nhánh tại TP. Hồ Chí Minh:

Địa chỉ: Tầng 5 tòa nhà VCCI,
Số 171 Võ Thị Sáu, Quận 3, TP. Hồ Chí Minh
SĐT: (+84)283.932.1632 - Fax: 0283.932.0119

Email: info@viac.org.vn | Website: www.viac.vn